

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Specialis variorum Statuum perfectio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

§. 2. *Specialis variorum Statuum perfectio.*1.
Religiosi.Præcincti
votis.

à Charitate.

a Exod. 28.

39. in Duce

Spir. Tra-

ctat. 4. c. 8.

S. i.

b Col. 3. 14.

c Dan. 10. 5

Ad pectus.

d Iere. 13. 1.

2.

Seculares.

ita exponit

Ioachim Ab-

bas apud

SPECIALIS perfectionis gradus, qui supra omnium communem aliquid addunt, ad septem reduci possunt, qui septem illis partibus significantur, quas refert Sanctus Ioannes de mystico Christi corpore. *Qui erat præcinctus ad mamillas Zona aurea*, quo significatur Status Continētium & Religiosorum, qui locum tenent medium inter Prælatos & coniugatos, sicut *pectus* medium locum tenet inter caput & pedes. Et quoniam pectus est sedes amoris, aptè repræsentat Statum eorum, qui puro Dei sui amoris sese addicunt & mancipant, commutantes sponitalia, & sensuum voluptates pro spiritualibus, quæ per coniunctionem amoris erga verum animarum castarum sponsum, obtinentur. Sunt tamen *præcincti*, ut indicetur excessus perfectionis eorum supra reliquos iustos. Qui etsi induantur stricta veste iustitiæ; non tamen ita illam præcingunt & constringunt, ut non simul fruantur licitis matrimonij voluptatibus, diuitijs, & libertate, quam habent in seculo. At Continentes & Religiosi valdè illam præcingunt Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ Votis, ad Christianam sanctitatem maiori cum puritate & excellentia conseruandam, & proximius imitandum ipsum Saluatorem, qui se ita præcinxit. Cuius figura fuit, quod Sacerdotes antiquæ legis tunicam hanc, vestesque Sacerdotales cingebant a *baltico* quodam mystico: quemadmodum alibi explicuimus. at Christi Domini eiusque filiorum cingulum est aureum: eò quod exactior hæc præcinctura, & oriatur ab amore, & in amorem tanquam in finem tendat. Castitas enim eorum non est coacta, sed liberè electa; Paupertas non ex necessitate, sed ex voluntate; Obedientia non seruorum, sed filiorum, & cum spiritu b *Charitatis*, quæ *vinculum est perfectionis*. Quare hoc cingulum non ad medium corpus applicatur, sicut Angelus ille qui Danieli apparuit c *habebat ad renes*: sed ad ipsum pectus, quia non solum Religiosi præcingunt opera sua; sed etiam cordis affectus, circumcidendo etiam ipsa desideria inordinata voluptatum, diuitiarum & inanium honorum: & præcingendo quemacunque alium amorem, qui possit aliqua ratione diuinum impedire: ita ut quemadmodum d *lumbare ad lumbos viri adhaeret*, sicut apud Ieremiam ait Dominus *agglutinaui mihi domum Israel & domum Iuda, ut essent mihi in populum*. potius eligentes mori, quam à dulcissima eius societate separari.

TRANSEAMVS nunc ad Statum Iustorum secularium, qui in mundo degunt, seruilibus operibus, negotijs & curis temporalibus occupati: qui tanquam *pedes* sunt huius corporis, eò quod ambulent magis propè terram, & portent corporalis laboris onus. Cuius sanctitas conti-

tit in

fit in eo, quod Sanctus Ioannes dixit de Christi pedibus, quod essent *similes aurichalco sicut in camino ardenti*. Nam quemadmodum hoc metallum duritiam habet *ferri*, & splendorem *auri*, in igne verò est magis purificatum & splendidius; ita iusti sollicitè cauent, ne res terrenæ ipsis adhaerescant; student verò seipsos diuini amoris igne purificare ac perficere; quo amore opera, quæ ex seipsis abiecta erant, fiunt valdè perfecta ipsique redduntur multò fortiores & constantiores in suo labore; & resistunt ictibus ipsius hostis. Quia non sunt *epedes fictiles*, nec *habent partem testæ siguli admixtam*, quemadmodum habebant pedes statuæ illius, quam vidit Nabuchodonosor: quos *lapis ille de monte abscissus, comminuit*: sed sunt ex aurichalco, amoris igne corroborato; cui nec vestigium quidem alicuius læsionis dæmon imprimere potest. Quòd si etiam est verum, quod multi Doctores affirmant, pedes Christi hic comparari *Calcolibano*, quod est genus quoddam thuris, sicut æs solidissimum, in fornacem ignis iniectum: etiam in hoc apparet, quàm sit opus iustis sæcularibus huic *thuri* similes effici, coniungentes externæ suæ occupationi feruentem orationem, quæ illam purificet, & perfectissimam reddat. Nam (vt Sanctus Gregorius ait) altera alteram corroborat: & si altera desit, altera quoque periculo exponitur deficiendi. Denique si Deus mittit eos in fornacem tribulationum & afflictionum, quæ in eo statu valdè sunt frequentes, non tamen propterea animum abijciunt: nam ibi aurichalcum colorem recipit auri splendidioris, & anima purior efficitur, & in oculis Dei pulchrior, magisque similis ipsi Redemptori; qui huiusmodi corporalia exercitia obiuit, duxitque vitam laboribus & doloribus plenam, ad confortandum suo hoc odore eos, qui huiusmodi experientur.

TERTIVS Status est iustorum, qui in Ecclesia, & Christiana Republica sunt Iudices & Governatores, & qui aliquam dignitatem & præminentiam in illa habent, cuius causa sunt quasi *oculi CHRISTI* Domini nostri, de quibus dicitur, *oculi eius tanquam flamma ignis*. horum enim iustorum perfectio magnam requirit vigilantiam, ad cognoscendas omnes suas obligationes, tam ad se ipsos, quàm ad subditos; & magnum amoris Dei ignem, vt quicquid ei placet, diligenter præstare studeant; magnum etiam Zeli ignem habere eos oportet contra omnia, quæ displicent Deo: contendendo, omnia peccata, tam propria quàm aliena comburere, & consumere; & inferiores bono exemplo præcedere, vt luce & ardore suo illos illustrent, & in seruitio diuino accendant. Propterea enim Sapiens dixit: *secundum Iudicem populi, sic & ministri eius: & qualis Rector est Ciuitatis, tales & inhabitantes in ea*. Et ipsamet eorum eminentia illos obligat, vt sint vitæ purioris: siquidem

Viegas in hunc locum, Sect. II ad finem. Pedes aurichalci ignis operis.

e Daniel. 2. 34.

Calcolibanus orationis.

Lib. 18. Moral. c. 15.

Tribulationibus Sæcularibus, perficiuntur.

3.

Superiores Oculi.

e Eccl. 10. 2.

illi sunt *septem oculi*, quos vidit Zacharias *super lapidem unum*, qui est Christus, à quo & firmitatem & splendorem accipient, si faciant se ipsos instrumenta digna, per quæ Christus Dominus videat, regat, ac perficiat reliquos.

4.
Concionatores.

h Iere. 15. 19

i Ephes. 6. 7

k Heb. 4. 12

57.

Ob

Hic Statui affinis est Status Concionatorum Evangelicorum Magistrorum & Doctorum, qui sunt tanquam *os Christi Domini nostri*, iuxta illud Ieremiæ, *h si separaueris pretiosum à vili, quasi os meum eris*; & ipse S. Iohannes ait: *de ore eius gladius utraque parte acutus exibat*, quem S. Apostolus *Dei Verbum* & *k Dei sermonem* appellat, *vinum* & *efficacem*, & *penetrabilem omni gladio ancipiti*; & *pertingentem usque ad diuisionem anime ac spiritus*, & *discretorem cogitationum* & *intentionum cordis*. Perfectio autem eorum, qui in hoc sunt Statu collocati, in eo imprimis consistit, ut ancipiti illo gladio separent imprimis in se ipsis, & postea in cæteris *pretiosum à vili*, bellumque inferant peccatis, & inordinatis animi propensionibus, facientes diuisionem inter carnem & spiritum, & inter ea, quæ sunt Dei, & quæ Dæmonis: non quod exterius ipsum verbum id efficiat; sed interius Dei verbum, quod externo illo quasi veste induti ad audientium aures & eor penetrat: quia est verè ex utraque parte acutus, ad destructionem (ut S. Thomas ait) peccatorum; quæ Apostolus *carnis & spiritus maculas*, alij verò Sancti carnalia & spiritualia appellat. Eiusdem verbi efficacitas declaratur adhuc magis, adiunctis Euangelistæ verbis: *vox illius, tanquam vox aquarum multarum*, eò quod magno impetu & strepitu fluat, ut excitet somnolentos; terreat pertinaces; duos emolliat, & aridos irriget. Et per eandem vocem descendunt de celo gratiarum cælestium exundationes quibus animæ viuificantur. Debent tamen Prædicatores ipsi habere in se ipsis, quod alijs communicant: ut iuxta Saluatoris doctrinam, *l ex abundantia cordis, os loquatur*; & prius in se ipsis cælestes aquas suscipiant, quas alijs communicent.

In ad Heb.

4.

l Mat. 12. 34

5.

Prælati.

Stella.

m Dan. 12. 3.

a Apo. 22. 16

IN EODEM Statu eminent magis Episcoporum & Prælatorum Status, de quibus dixit S. Iohannes: *habebat in dextra sua stellas septem*: ad eos enim spectat, esse Ecclesiæ stellas: eò quod sublimiorem in ea locum habeant, ratione suæ dignitatis: ac proinde debent etiam sublimiores esse in sanctitate; & suam conuersationem per contemplationem habere in supremo cælo; & magna claritate præluere, docendo virtutis viam eos, qui in peccati tenebris habitant, & esse valde constantes in omni bono, tanquam fixæ firmamenti stellæ, ut postea *in fulgeant* (ut dixi Daniel) *quasi stellæ in perpetuas æternitates*. Et in his omnibus imitari debent ipsum dominum, qui se ipsum appellauit *n stellam splendidam & matutinam*, eò quod sit primus Dux & antesignatus, quem reliqui sequi debeant: & ipse primus est, qui cordium nostrorum tenebras repellit, & gratiæ diuinæ luci dat initium. Et propterea

stellæ

stellæ istæ sunt in dextera manu Christi: quia ipse illos confortat, protegit, ac dirigit, datque felices exitus rerum, quas quarunt; habetque illos omnipotentia suæ coniunctos, & in o *manibus descriptos* tanquam suos electos, ne eorum obliuiscatur. Sed præter hoc, ipsi quoque sunt dexterae eiusdem Domini manus: quia per eos facit ipse multa opera gloriosa, omnia recta & perfecta. Quare ex parte sua merito dabunt operam, ne in suo spiritu sit res aliqua *frivola, infirma, debilis, aut inordinata*; sed omnia recta, firma, & in optimo ordine; habentes etiam suo modo in dextera manu sculptas septem stellas, septem scilicet *Spiritus S. dona*, quibus egregia valde opera aggrediantur, & perficiant.

In sexto loco gradum collocamus virorum contemplationi addictorum, qui optimam partem elegerunt, & ambulant semper in conspectu diuino, ex quo perfectionem omnium virtutum excellentissime hauriunt. Et hi sunt quasi *facies corporis huius mystici*. Quemadmodum enim homo ex facie cognoscitur: ita ex horum Iustorum virtute, Christi, Domini nostri excellentia cognoscitur. illis enim competit, quod S. Ioannes dixit: *facies eius sicut Sol lucet in virtute sua*, eò quod singulares sint & electi in sanctitate tanquam Sol. Nec sunt tanquam Sol matutinus, qui & elucet & calefacit moderatè; sed sicut meridianus, qui omnes suas vires & virtutem intendit, iacitque lucis & caloris radios cum tanto splendoris excessu, ut aspicientes obumbret: habent enim copiosam valde lucem & feruorem, ad illuminandos & accendendos omnes, qui præclara ipsorum exempla intuentur. Quam excellenti consequuntur ipsi oratione & familiaritate cum Deo, quemadmodum ipse Christus *p dum oraret, q transfiguratus est, & resplenduit facies eius sicut Sol*. Et cum Moyses ascendisset in montem, ut cum Deo colloqueretur, tantum splendorem in facie præferebat; ut Israëlitarum oculos obfuscaret. Nec vacat tamen mysterio, quod lux & facies Moysis cornuta appareret, formaretque quasi duo cornua: significabat enim lucem illam esse decrescentis Lunæ, si cum luce ipsius Christi, qui author est nouæ legis, conferatur: eius enim facies splendorem habebat Solis in meridie, & feruore diei existentis. illi enim *non ad mensuram datus est spiritus*: quem ipse suis etiam electis valde copiosè communicat.

Supremus denique gradus est summorum Pontificum, qui sunt caput Ecclesie, S. Petri successores, quem ipse Christus appellauit *Cephas*, quod significat petram & caput; eum enim constituit fundamentalem Ecclesie petram, & omnium Christianorum visibile caput: cuius sanctitas exprimitur ab Euangelista, verbis illis: *Caput eius & capilli erant candidi tanquam lana alba, & tanquam nix*, ad significandam veneradam canitiem, de qua Sapiens: *Senectus venerabilis est, non diuturna, neque annorum numero computata: cani enim sunt sensus & mores hominis, & atas senectutis vita sancta & immaculata.*

Christus
stella.

o Isa. 49.

Dextera
Christi.6.
Contem-
platiui.

Facies.

p Luc. 9. 26.
q Mar. 17. 2c Exod. 34.
10.
Moyses luna.
Christ. Sol.
Ioach. Abb.
apud Viega.
Sectio. 6.7.
c Ioan. 42.
S. Pontifex.Caput.
c Sapt. 4. 8.

Puritas &
charitas.

d Cant. 4. 9
LXX. ver.
tuat: in vno
ornamento
cervicium
euarum.
e Cant. 5. 11.

f Dani. 7. 9.

Palma præ-
mium, Cor-
nus penam
denotat.

g Apoc. 7. 9.

Alia inter-
pretatio po-
nitur in pro-
ximo cap.
h Pro. 30. 17.

i Psa. 17. 26.

Que significatur per capillos candidos: quorum candor confertur cum lana quæ in terra nascitur; & cum niue, quæ descendit de cælo. Hoc nobis significans: quod omnes cogitationes & opera eorum, qui Reipubl. Christiana sunt capita, debeant esse summa puritate candida, siue de rebus agant terrenis, siue de celestibus: magnamque coniunctionem inter se habere, sicut flocciniuis & lana. Quia omnes eò tendunt, vt supremo capiti Christo, & vltimo suo fini, qui Deus est, coniungantur. Cui aded placent propter hanc vniõnem, vt dicat ipse sponsa sua Ecclesia: d *vulnerasti cor meum in vno crine collitui*, quia omnes cogitationes eò tendere debent, vt Deo perfectè obediant; & collum subijciant sanctæ ipsius legis iugo, à qua candor ille, nitor, & coniunctio, quam habent, proueniunt.

SED quidnam voluit sibi sponsa, cum in Canticis dicit de sponso: e *coma eius sicut elata palmarum, nigra sicut cornus*, non verò dicit: coma eius albam esse, sicut est nix aut lana? hoc tangit profundissimum aliud mysterium, nostroque instituto valdè accommodum. Nam Christus Dominus noster, quia Iudex est vniuersalis viuorum, & mortuorum, debet habere supremam authoritatem, sapientiam, & prudentiam canis & candidis capillis significatam, qui homines indicant senes, sapientes, & prudentes: ideoque Daniel *antiquum dierum* eum appellat, quia est æternus: quatenus verò Iudex est, duplices habet cogitationes & iudicia ad ipsius officium pertinentia, in quibus meritò eum imitari debent Pontifices & Reges, omnesque Iudices, Christianæ Reipubl. gubernatores. Alia igitur sunt eius iudicia siue consilia, vt legum ipsius obseruatores remuneret: alia verò, vt puniat transgressores. Prima sunt, *sicut elata palmarum*, quæ sursum ascendunt, suntque præmiorum figura: supremus enim noster Iudex ex liberalitatis & misericordiæ suæ magnitudine, ab eo momento, quo peccatores iustificat, incipit *remuneratoris* officium obire, remunerans statim bona eorum opera & merita, bonorum gratiæ & virtutum graduum augmentis, donec in æterna vita (vt Sanctus Ioannes ait) *integras gpalmas tradat in manibus omnium*, præmia scilicet plenissima. Cogitationes verò ac decreta ipsius ad improbos puniendos, sunt *nigra sicut cornus*, eò quod horrenda sint & stupenda: quia cum ingenti trilitia ac desolatione traduntur in manus hostium eorum crudelium. Nam (vt Sapiens ait) *hocolum, qui subsannat Patrem, æquum est, vt effodiant eum cornus, de torrentibus*, & in hunc modum implet Christus Dominus noster, quod dixit de illo Dauid: *i cum Sancto sanctus eris: & cum viro Innocente innocens eris: & cum Electo electus eris, & cum peruerso peruerteris*: hoc est, pro meritis ages cum illo. Nam erga eos, qui ipsum imitantur in Statibus, in quibus sunt constituti, & eorum proprias leges custodiunt, liberalem se

præ-

praebet in reddendis praemijs; eos vero, qui contra, quam oporteat, legerunt, puniet pro meritis, licet ipsa punitio sit ipsi grauis: quia optaret potius occasionem habere, promissum praemium omnibus reddendi. Ad quod distinctius explicandum, cum de bonis loquitur, ter repetit, quod futurus sit cum ipsis *Sanctus, Innocens, & Electus*: cum vero loquitur de improbis, semel tantum dicit *peruerteris*, hoc est, eris eis terribilis: qua sententia prouocatos ad eam sortem eligendam: in qua ipse desiderat liberalitatis & misericordiae suae diuitias ostendere; alteram vero fugiendam, in qua ostendet iram, & seueram suam iustitiae thesauros.

*Christus es
suo bonus,
ex nostro
instus.*

CAPVT III.

OCCVLT A D E I P R O V I D E N T I A I N D I -
s t r i b u e n d i s S t a t i b u s & v i t a e r a t i o n i b u s : p l u r i m u m r e -
f e r r e i n E l e c t i o n i b u s n o s t r i s , e i u s p r a -
s c r i p t u m s e q u i .

DIVINAE Providentiae consilium in Statuum, Officiorum, vitaeque rationum inter homines distributione, adeo est occultum, ut praeter ipsum DEVM, nemo possit sufficientem eius rationem inuenire, quemadmodum mirifice perpendit Sanctus Gregorius, dum interpretatur interrogationem ipsius Dei, sancto Iob propositam: *a nunquid nosti ordinem caeli, & pones rationem eius in terra?* Ordinem caeli ait Sanctus Doctor, esse supremum Dei nostri consilium, ac dispositionem in gubernatione creaturarum, & ordinem quem Spirituale Ecclesiae caelum habet in suis Statibus, Officijs, & gradibus, a providentia diuina distinctis, ac in varios homines distributis: quia hos vocat ad hunc Statum, illos ad alium; huic tale Officium vitaeque rationem tribuit; illi aliud officium valde diuersum: cuius rei nullus in hac vita rationem reddere potest. Quis enim (ait idem Sanctus Gregorius) intelligat, cur aliquis, qui vacare, & in quiete viuere appetit, innumeris negotijs implicetur; alius negotijs implicari desideret, & coactus vacet; alius celsitudinem & perfectionem bene viuendi appetere, vult, & valet, alius nec vult, nec valet; alius vult, & non valet; alius valet, & non vult? Docet enim experientia, aliquos viros, & mulieres desiderare continentiam seruare, & tamen quasi coactos coniugium inire; alios vero matrimonium inire cupientes, quodammodo cogi vitam continentem ducere. Alios cupientes esse Religiosos, non inuenire viam, qua mundum relinquunt; alios cupientes in mundo manere, inueniunt se quodammodo cogi, ut illu

*Isb. 29. mo
ral. cap. vii.*

1 Iob. 38. 33.

*Ordo cali
Vocationu
diuersitas.*

cc

cc

cc

delectat.